

LOJZE KOSSI

GLASILO SLOVENCEV, KI IŠČEJO MEDSEBOJNE STIKE.

Cenjeni bralci!

Čas praznovanja in počitnic je za nami in misliti moramo spet na vsakdanje življenje. Jaz kot upokojenec sicer ne mislim preveč na svoje vsakdanje življenje, tega že poznam. Moje misli se vrtijo več okrog svetovnih dogodkov in ena od teh je:

KAJ NAM BO PRINESLO LETO 1990?

Kot nam je znano, stoji celi svet na glavi. Burma, Sri Lanka, Malaja, Filipini, Irianjaya, Južna Koreja, Palestinija, Irska, da jih omenim le nekaj, vsi se borijo za svobodo. Južna Amerika (in še precejšen del sveta) otepa Amerike in Evropa se osvobajata komunizma.

Ker smo že v Evropi, pogledajmo pa še malo v našo priljubljeno Jugoslavijo. Da se boljše razumemo, je primerno, da si ogledamo Jugoslavijo od blizu. Kaj in kdo je Jugoslavija?

Ustanovljena po razpadu avstro-ogrske monarhije po prvi svetovni vojni, Jugoslavija ni bila ustanovljena ker so jo jugoslovanski narodi "na vsak način hoteli imeti", temveč bila je ustanovljena, ker je služila političnim interesom zapadnih dežel (Western world), vključno USA.

Po poročilih 'Central Intelligence Agency', se Jugoslavija sestavlja kot sledi: 33.3% Srbov, 19.7% Hrvatov, 7.8% Slovencev, 7.7% Albancev, 5.9% Makedoncev, 2.5% Črnogorcev, 1.9% Madžarov, 8.9% Muslimanov, 5.4% ljudi, ki se enostavno kličejo Jugoslovani in 3.9% še drugih narodov, skupno 100%.

Jugoslavija, dejansko štiri desetletja prosta od sovjetske dominacije, je pod Titovim vodstvom vladala sicer po komunističnem sistemu, ampak kljub temu na svoj, poseben način. Delavski svet je odločal tedenske plače, kar bi bilo isto, kot da bi postavil lisico za nadzornico v kokošjo kooperativo. Odvzemanje posestev in nepremičnin od privatnikov je spravilo ljudi v nevoljo, saj več kot polovica državljanov ni bila komunistično usmerjena.

Jugoslovanski "socializem" je bil izrazito poseben. Ker ga je vladala samouprava delavcev, v mnogih primerih brez za to izobraženih finančnih strokovnjakov, se je kmalu izkazalo, da je država kuhala svoj golaž v kotlu - brez dna. Zraven so se priključila še uporna, trmasta in v mnogih primerih zagrižena nagnjenja nasprotnih ljudi po celi Jugoslaviji, kar je povzročilo, da se je ekonomija pod težo rušenja začela slabiti. V podjetjih in po tovarnah so neprimerni ljudje pogoltnili dobiček v formi visokih plač in neproduktivnega dela.

Samouprava je imela tudi nastavljene pasti; zaslužek delavcev je bil pretesno povezan z donosom podjetja. Državno-zaščitene delavce v podjetjih, katera niso proizvajala z dovoljnim dobičkom, je država morala podpreti z javnimi sredstvi.

Podjetja, ki so bila tesno povezana z delavstvom, niso imela te naravne reakcije ali instinkt, ki bi bil potreben, da se napravi dobiček. Če smo vsi enaki, "Boss in delavec, smo prepadli monotoniji, ki gre vedno naprej, brez smeri in brez cilja. Manjka nam gonilna sila, ta "shrewdness" (spretnost, prebrisanost, nauka), ki je za vsako podjetje prva zapoved.

S tem pa ni rečeno, da jugoslovanski voditelji kakršnekoli že industrije niso "shrewd". V mnogih primerih so še preveč prebrisani! Njihov neugoden položaj je le, da delajo za državo in ne za ljudstvo. Vseeno kje, v kateri državi in pod kakšnim sistemom, 68% državnih podjetij (v prerezu) dela z izgubo. Zraven pride še dejstvo, da v državnih podjetjih dela delavec le, da mine čas in da se preživi.

Najhujše, kaj je privedlo Jugoslavijo do poloma je pa, da so vodili industrijo in ekonomijo partijci in ne strokovnjaki, ki naj bi bili izšolani za prevzete stroke. Tako so po vojni prišli na vodilna mesta ljudje, ki so leta preživeli v hribih, planinah, gozdovih in brlogih, ki so bili v mnogih primerih dobri ljudje, niso pa imeli za katerokoli že pozicijo primerne znanja. So pa bili v partiji visoko zapisani in so za odškodnino dobili mesta in položaje, brez pomisleka, kaj bo s tem doprinesla bodočnost. Ni potrebno se čuditi, da se je v državi porodila korupcija. Pomislimo le na Agrokomerc-a.

Ta pošastna situacija je sčasoma doprinesla zastoj. Država je padla v neslogo in nesoglasja. Prišlo je celo do medsebojnega sovraštva. Odkrita tajnost je, da "ljubezni" med jugoslovanskimi narodi še nikdar ni bilo in, "naši južni bratje" so celo pripravljani, da nam odvzamejo še naš materin (slovenski) jezik. Vprašanje: QUO VADIS (kam greš) Jugoslavija - je na mestu?

Za rešitev tega vprašanja je nujno potrebno, da se ustanovi skupnost in družba. Skupnost in družba sta dve različni stvari. Obe zajemata iste ljudi, gre pa za dve različni obliki sožitja. Vsi ljudje se ne zavedajo pripadnosti tako eni kakor drugi obliki sožitja. Tudi se ne zavedajo vplivov obeh oblik sožitja, kar se tiče življenjskega vrveža. Za skupnost je značilno, da jo kot posamezni člani cenimo. Zato moramo biti pripravljani od skupnosti ne le prejemati, zanjo se moramo tudi žrtvovati.

V družbo se pa povezujejo zaradi koristi. Oseben dobiček je pri vsem tem življenjsko potreben, ne sme pa pri tem priti do zlorabe. Zato so potrebni dogovori in zakoni. Potrebne so razmejitve med "tvojim" in "mojim". Za nepristransko delitev osebnega deleža je to potrebno. Seveda to ni vedno lahko.

Vrnimo se spet k jugoslovanskemu gospodarstvu. Podjetja bi torej morala imeti "živo zavest", da so v prvem delovna, naravna skupnost. Delavci so dosti močnejše povezani po skupnem delu in bolj budni. S tem načinom je lažje priti do boljšega cilja.

Če v podjetjih ni delovne skupnosti, tudi ne bo uspeha. Delavci (in voditelji) kmalu zgubijo smisel za blagor kakršnekoli že narave. Njihove misli se vrtijo le okrog lastne koristi in podjetje je kmalu obsojeno na smrt, pa tudi če je tehnično še tako dobro opremljeno.

Takšnih primerov je v Jugoslaviji več kot dovolj. Na podlagi teh je v industriji in ekonomiji neizogibno prišlo do zastoja, ker se je ekonomija in delovno navdušenje obrnilo v nasprotno smer. Ne samo to, v Sloveniji, kot najnaprednejši republiki, se podjetja pritožujejo, da imajo izrabljene stroje in zastarele instrumente.

V začetku osemdesetih let, ko je inflacija počela rasti dnevno, si je vlada začela izposojevati denar v zapadnih deželah kar na veliko. Ameriški denarni krovloki so situacijo pregledli (ne pa Jugo-vlada) in jo temu primerno tudi izrabili. Danes dolguje Jugoslavija tam nekje med 24-30 milijonov ameriških dolarjev.

Končno se je Markovičeva vlada pogumno uprla nasproti, da zaustavi ta vrtiljak inflacije in razvrednotenja. V januarju 1990 je milijonu odrezala štiri ničle in postavila vrednost ene nemške marke za 7 dinarjev. Valuta je zamenljiva in kdo prinese dinarje v banko, jih lahko zamenja za vsak drug denar, seveda po novi ceni.

Privatno lastništvo je od vlade spet dopuščeno in v Ljubljani (bravo Slovenija) so odprli prvo jugoslovansko borzo vrednostnih papirjev. Dinar se bo pa moral izkazati kot res velik junak. Polaga na kateri stoji, mislim na bilijardske dolgove, za njega ni preveč udobna.

Začetek bi torej bil tukaj. Vprašanje je le, kako in kdo se bo oprijel ročajev na plugu, da se preorje politično, industrijsko in ekonomsko stanje v državi. Globoka kriza, ki vlada med spornimi republikami, gotovo ne bo dosti pripomogla vzponu na boljše. Vsekakor, čas hiti naprej in ta nam bo pokazal, kaj ima Jugoslavija za pričakovati v bodočnosti.

%%%

Iskreno,

Rojce

NEPOTREBNO Na neki večerni zabavi, na kateri so bili prisotni sami moški, je eden starejših kazal okoli pornografsko revijo. Ali si je vi ne boste ogledali? je vprašal mlajšega moškega. - Ne, jaz sem še aktiven.

Ponosen sem, da lahko objavim v Konjičku najnovejša dela dobro poznanega pisatelja in pesnika, katera mi je poslal iz Ljubljane.

Kajetan Kovič Sibirski ciklus s komentarjem

Lovec

Pod neizmernim, bledim nebom sam
gre sloki lovec skoz sibirsko zimo.
Ni konca dni in daleč je do tam,
kjer so napori in samote mimo.

V močvirnem gozdu se prikaže los
in sobolj med pritlikavimi bori.
Ponoči čez črnino gluhih host
lisica laja na nevidni gori.

Pod nogo poka led in krhki čas
in se preštevajo sirska leta.
Na brisanem prostoru golih jas
sta plen in lovec v isto past ujeta.

Zemljanka

V zemljanki zbita stelja rjavi.
Od stropa v težkih kapljah pada vlaga.
Pred jutrom ogenj kot žival omaga.
Samo še oglja blede soj žari.

Nad njim negibne lovčeve oči
strmijo v slike zunaj tega kraja
in slišijo, kako lisica laja
zadrgnjeno iz drugih ur noči.

Po nebu, ki se zlagoma dani,
hitijo gmote belega oblaka
in rezki klici divjega gosaka,
ki v svit pred vsemi jatami leti.

(komentar)

Tu drugo sonce kot na nebu sije.
A vendar iz notranjosti besed
prebija se skoz vzorce domišljije
v matrico stisnjen doživeti svet.

Rojstvo je dolga in zahtevna vaja,
ko se kopiči še nevidna snov.
Da v pesmi en sam daljni pes zalaja,
mnoge noči so polne glasnih psov.

Ko se pojoča duša skoz korale
povzdigne pred mogočni sluh Boga,
so najbolj veličastne katedrale
sezidane iz kamna in lesa.

Tujci

Med sajami in kopami snega
ob izdelani železniški baraki
hropé ustavljajo se nočni vlaki
in tujci pridejo in so doma.

V soparni kuhinji gori karbid
in vsi imajo žalostne postave.
Razdore uprizarjajo in sprave
in se zanašajo na varni zid.

Ukleščena med vino in tobak
veselja so navidezna in kratka.
Ze jih podi od mize čas povratka
na vlake, v rove, za tekoči trak.

Ženske

Nepopustljivo traja vojskin čas
in ženske žgejo v cerkvi prošnje sveče.
Zastrto se blešči ikonostas,
na njem podobe zlate in rdeče.

Device, vdove, matere kleče
in črna Bogorodica jih gleda.
Usmili se, Gospod, usmili se.
Odvadi svet pogube in nereda.

Njih rane so od posta in gorja
zelo nevidne in zelo globoke.
Nad njimi smrtni angel plahuta
in jim odnaša moške in otroke.

Vojaki

Med spanjem včasih prašni bataljoni
prikažejo se iz nevidnih let.
Podložni bogu, stranki ali kroni
vso noč korakajo na drugi svet.

Grejo dijaki, delavci in kmetje.
Ne slave ne junaštva ni jim mar.
Vsak stavi le na golo preživetje,
da smrt dočaka v postelji in star.

Potem polagajo jih v skupno jamo
med razkužilno apno in lizol.
A zgodovina črno panoramo
zavije poveščano v štanjol.

(komentar)

Dokler boli, ni jamb in ne trohej.
Sele z distanco se rodi oblika.
V njej prekoračena resničnost krika
kot lepa godba se godi naprej.

Za turškim gričem krogla prileti
in kriva sablja hude rane seka.
A ta mrtvaški ples lahko izreka
le, kdor si bolečino podredi.

Ko je vloženo v jamb ali trohej,
kar švigalo je skozi črne dime,
kot brušen kamen se blešči iz rime
in ne ubija več kot prej.

Pomlad

Od juga se valijo jate ptic.
Pod njimi péni se narasla reka.
Zelene bilke švigajo iz klic
in nove misli stopijo v človeka.

Iz hiš vesela množica hrumi,
opita od svobode in toplote.
Visoko nove prapore vihti
in zapisuje nanje stare zmote.

Na bledi zrak naslikana pomlad
hlapi kot para nad kozarcem čaja.
Za kratkimi naleti ptičjih jat
surovo leto vrne se in traja.

Lovski rog

Na tem prostoru čas nevidno spi,
a hkrati so drugje nespečni časi.
Nekje so angeli še zlatolasi,
a tu na grobu niti križa ni.

Konjač v zaprtem vozu pelje pse
in dolgo rodovitna kri dežuje
in cvetje nove barve razkazuje
po krajih, kjer so hude vojske šle.

V jesenskem vetru toži lovski rog,
a strelci se zaprejo v gluhe sobe.
Med stenami je vsak dan manj svetlobe
in tudi angele zapušča Bog.

Carji

Ah, carji so iz mačjega srebra.
Ne veliki, ne mali, ampak lažni.
Prekupci so in delajo se važni
in zvito se polaščajo sveta.

Blešči se njihov mnogooki grad
in v njem so postavljaški gospodarji.
Oblegajo jih paži in bojarji,
pohlepna in potuhnjena svojat.

Navajeni na hvalo in časti
računajo na sonce večne slave.
Za njimi se podirajo države
in v vojskah za nasledstvo teče kri.

(komentar)

Turobni so muzeji zbranih del.
Tam biva duh, zaklenjen v steklenico,
neprevedljiv nazaj v negovorico,
v izvorni veter ali šum čebel.

Čeprav bi radi ponovili stvar,
so nam samo imena dosegljiva,
približna in zelo nezanesljiva,
ker vsaka glava rabi svoj slovar.

Vsak hodi svojo neenako pot.
S potomci ga ne vežejo spomini.
Mogoče le okus po bolečini,
da vedeti nam, da smo isti rod.

Epilog

Navzgor ob reki gre v široki gozd
in še naprej v pokrajine lišajev,
k obrežjem bledih, nedostopnih krajev,
v živali in rastlin izvorno rast.

Gre brez orožja in gre brez pasti,
razvezan od naporov in imetja,
približan prvi posvetitvi cvetja
in hkrati z doživetimi nočmi.

Nikomur več ne par ne gospodar,
ves preobražen v dihanje lisice
in onkraj vse lepote in resnice
zdaj v rjasto in zdaj v srebrno stvar.

Julius 1990
Jozef Lovčič

1. PŘESNETA LJUBEZEN,

kako je sladka,
je nisem kupila,
je sama prišla.
Presneta ljubezen,
kakšno imaš moč,
iz glave te spravim,
iz srca ne greš proč.

Debelega nočem,
povsod je napot,
neroden predebel
še v hramu je sod.
A drobnega še manj
bilo bi me sram,
ker kožo le v ričetu
rada imam.

3 Ta pravi je prav,
vseeno kakšen je,
če srček je zdrav,
prizna mu dekle.
Ljubila bo ga,
če dobrote ima,
in ne bo mu žal,
da po njej je vprašal. kjer postlo si je zbral.

2. Preladega nočem,
ker mi je preživ,
bi mene privezal,
pa druge lovil.
Pa starega še manj,
da grela bi ga,
na glavi vesela
ne gledam snega.

Prelepega nočem,
saj vsaka že ve,
da lepi le gledajo
sebe možje.
Pa grdega še manj,
ta je za v proso,
tam plaši naj vrabce,
pa mene ne bo.

Ampak gorje,
če on še ne ve,
da njena ljubezen
le za enega gre.
Če preskočil bo plot,
kot nahršen kokot,
bo tamkaj ostal,
da po njej je vprašal. kjer postlo si je zbral.

UJELA STA SE

Danijela Hliš-Thirion in
Imut Rade Macher sta praznovala
njihovo poročno svečanost v njihov-
nem privatnem vrtu v Pomonal-u v
soboto ?? Konjiček želi novoporo-
čencem obilo sreče v bodočnosti.

Marcela Bole, Vic.

%%%%%%%%%

LONDON BRIDGE V AVSTRALIJI 1990

V Vic. London Bridge ob obali,
tisočletja valovi so klesali.
Letno 500.000 ljudi je slika privabila,
občudovat, kaj narava je storila.

Most sta prehodila v zadržje mlada dva,
sekundo pozneje se je zrušil na tla.
15 - 1 - 1990 ob sončnem zahodu " plunk."
v morje je plusknil, napravil " štrbunk."

Mogočni valovi so vse kmalu uredili,
skalovje v oceanu urno poskrili.
Ne daleč ob obali 12 apostolov je stalo,
danes še devet, tri je valovje pobralo.

Nerave lepote podira, nova riše,
vsak dan kaj novega v časopisih piše,
Tako je bilo in bo spet, - - -
dokler ne neha naš svet se vrtet.

PLANICA POKRITO BALINIŠČE 27 - 1 - 1990

Pozdravljena Planica, pozdravljeni vsi člani.
Pozdravljeni balinerji, danes se Vaš dan slavi.
Čestitke k Vam od vseh strani hite, - - -
na Planici - balinišče pokrito je.

Straha Vam je dala stroške in veliko dela,
ženka - huda je večkrat doma sama sedela.
Danes v družini - vsi ste ponosni, veseli,
najreje za kroglami vsi bi loteli.

Pod streho v senci, lupo se balina,
nič straha pred dežjem tudi če je zina.
Planičarji; zraven z delom ste pokazali,
slovenci v svetu nismo več mali.

Slovenci moramo vkup držati, - - -
sko hočemo še na zemljevidu ostati.
Živeli Slovenci tu in povsod, - - -
Živel na veke slovenski nas rod.

Marcela Bole

%%%%%%%%%

SUICID Ata zabava se s pornografijo, mama neguje kompleks, histerijo,
politiki pestujejo polomijo, profesorji se za dohodki lovijo, umetniki
so se spustili v kupčijo, po svetu se narodi besni morijo, otroci od
rojstva že s smrtjo živijo, nevarnosti jedrskih strupov visijo kot meči
nad nami; bolezni preživijo na nas kot pošasti! Da aids, govoriyo, je kazen
grozotna za vso sodomijo. V kontejnerje stlačili so poezijo, priroda so-
časno drvi v anarhijo - kako naj živim še? Bogovi molčijo...

Adijo! Adijo!

Me Ra

1. PRESNETA LJUBEZEN,

kako je sladka,
je nisem kupila,
je sama prišla.
Presneta ljubezen,
kakšno imaš moč,
iz glave te spravim,
iz srca ne greš proč.

2. Premladega nočem,
ker mi je preživ,
bi mene privezal,
pa druge lovil.
Pa starega še manj,
da grela bi ga,
na glavi vesela
ne gledam snega.

Prelepega nočem,
saj vsaka že ve,
da lepi le gledajo
sebe možje.
Pa grdega še manj,
ta je za v proso,
tam plaši naj vrabce,
pa mene ne bo.

Debelega nočem,
povsod je napot,
neroden predebél
še v hramu je sod.
A drobnega še manj
bilo bi me sram,
ker kožo le v ričetu
rada imam.

3. Ta pravi je prav,
vseeno kakšen je,
če srček je zdrav,
prizna mu dekle.
Ljubila bo ga,
če dobrote ima,
in ne bo mu žal,
da po njej je vprašal.

Ampak gorje,
če on še ne ve,
da njena ljubezen
le za enega gre.
Če preskočil bo plot,
kot nahršen kokot,
bo tamkaj ostal,
kjer postlo si je zbral.

Handwritten signature or mark.

UJELA STA SE

Danijela Hliš-Thirion in
Imut Rade Macher sta praznovala
njihovo poročno svečanost v njihov-
nem privatnem vrtu v Pomonal-u v
soboto ?? Konjiček želi novoporo-
čencem obilo sreče v bodočnosti.

%%%%%%%%%

Marcela Bole, Vic.

LONDON BRIDGE V AVSTRALIJI 1990

V Vic. London Bridge ob obali,
tisočletja valovi so klesali.
Letno 500.000 ljudi je slika privabila,
občudovat, kaj narava je storila.

Most sta prehodila v zadnje mlada dva,
sekundo pozneje se je zrušil na tle.
15 - 1 - 1990 ob sončnem zahodu "plunk."
v morje je plusknil, napravil "štrbunk."

Mogočni valovi so vse kmalu uredili,
skalovje v oceanu urno poskrili.
Ne daleč ob obali 12 apostolov je stalo,
danes še devet, tri je valovje pobralo.

Nerave lepote podira, nove riše,
vsek dan kaj novega v časopisih piše,
Tako je bilo in bo spet, - - -
dokler ne neha naš svet se vrtet.

%%%%%%%%%

SUICID Ata zabava se s pornografijo, mama neguje kompleks, histerijo,
politiki pestujejo polomijo, profesorji se za dohodki lovijo, umetniki
so se spustili v kupčijo, po svetu se narodi besni morijo, otroci od
rojstva že s smrtjo živijo, nevarnosti jedrskih strupov visijo kot meči
nad nami; bolezni prežijo na nas kot pošasti! Da aids, govoriijo, je kazen
grozotna za vso sodomijo. V kontejnerje stlačili so poezijo, priroda so-
časno drvi v anarhijo - kako naj živim še? Bogovi molčijo...
Adijo! Adijo! MeRa

PLANICA POKRITO BALINIŠČE 27 - 1 - 1990

Pozdravljena Planica, pozdravljeni vsi člani.
Pozdravljeni balinarji, danes se Vaš dan slavi.
Čestitke k Vam od vseh strani hite, - - -
na Planici - balinišče pokrito je.

Streha Vam je dala stroške in veliko dela,
ženka - huda je večkrat doma sama sedela,
Danes v družini - vsi ste ponosni, veseli,
najreje za krogami vsi bi loteli.

Pod streho v senci, lepo se balina,
nič straha pred dežjem tudi če je zina.
Planičerji; zraven z delom ste pokazali,
Slovenci v svetu nismo več mali.

Slovenci moramo vkup držati, - - -
sko hočemo še na zemljevidu ostati.
Živel! Slovenci tu in povsod, - - -
Živel na veke slovenski nas rod.

Handwritten signature: Marcela Bole

odtod moram
Tebe
Izvir vsega
zahvaliti
nisem seme pijanca
pretepača
tatu
lenuha
skopuha
oderuha
zapravljičca
nisem nebodigatreba
sad gnilega zdravja
v breme domovini
tujini
sinu
snahi

mati me ni spustila v stranišče
vrgla v smeti
zažgala
pustila na cesti
prodala

ni me v sili obljubila nobenemu oltarju
ponudila okupatorju
nagnala na ulico
v človeški zverinjak

ni se me sramovala
(ni vedela za moje grehe)
ni se me bala

Ti podpisan na vseh straneh neba
v vsakem človeku bilki in živali
v koncertih vetra morij rek in groma
v premikih zemlje ognja in prsti
v slikah na tekoči vodi
v potovanju zvezd in senc

Si me spremljal skozi temne ozke rove
privedel na svetle življenske poti
utrnil za današnjo dobo
obdaroval s potomci

prijatelj
poezijo
mi daješ doživljati Tvojo skivnostnost
pravičnost
odpuštljivost
usmiljenost
potrežljivost

mi dovoliš svobodno odločati
živeti še in še
biti v breme Tvoji ljubezni
plavati srečno skozi trpljenje

na Trnku Tvoje Privlačnosti

Človeška pravičnost je slepa - zato jo krivično delimo.
Težko je stopiti na kratek jezik - dolg se sam odreže.
Kdor se samemu sebi smili, nikogar ne tolaži.
Kdor vedno misli, da vse ve, ne misli vedno.
Kdor išče srečo, naj poišče nesrečnejše.
Kdor dolg čas prede, ničesar ne sprede.
Gola resnica je brez strahu in sramu.
Kdor najde modrost, gore melje.
Kdor vrt goji, počije od skrbi.
Kratka pamet - dolga skrb.

TEBI ENO

Moje čačke marsikje na svetu
so enim uteha, drugim up v poletu.
Ostalim nič več za nobeno ceno.
Zate v meni naj zapojem eno.
Bogve kolik je moj delež let...
Naj zdaj, kar je med nama, zve ves svet:
Življenje, Luč, Ljubezen in Elani

Tijaz - jazti do konca. Noč in dan.
V koraku si mi, kamorkoli grem.
Hvala tebi za tisto, kar ve, da vem.
Ljubezen nesebična daleč pride,
Daleč kaže ko v spomin odide!
Za nama bo ostal njen topel soj.

Naj rečem več? Mar ni vsak moj las tvoj?
Mar nisem tvojega zorenja njiva?
Čim bolj me hučeš, tem bolj sem radotivul
Ti neusmiljen? Mrzel, brez srca?
Dah v mojih mislih, v meni imaš kar dva.

Od Eve sem sva si namenjena,
v moj poslednji izdih priklenjena.
Z njim bo tvoj dah v meni z mano preč,
ostal bo moj pepel. Za nič. Odveč.

Čuj borbe s svetom mi še ni preveč!
Grej se v mojih grudih - čas je dolg,
Spl, krohot, prav ljub mi je tvoj molk.

Srečo imaš, zares, saj te ne kolnem.
In jaz - čez šestdeset pri zdravju polnem!

Na drugo stran se obrni, grej se, Smrt!

PAVLA GRUDEN

Cenjeni g. Kunej,

7.2.1990.

Vaše pismo, kot odgovor na moj članek v Lojzetovem konjičku, v katerem se kritično izrazam o Slovenskem društvu Perth, sem brala z veseljem, ker cenim človeka, ki se ne boji zavzeti svoje stališče. Vidim pa, da vsega slovenskega tiska ne berete. V nekem drugem članku, s katerim ste zdaj že gotovo seznanjeni, pišem tudi o dobrih platih omenjenega društva. Dobro je, kot vsako naše društvo.

Bodite prepričani, da name, razen dejstev, ne more nihče vplivati. Ker je od mojega dopisa v Lojzetovem konjičku in Vašega o isti zadevi meni, pod mostom preteklo že precej vode, nima smisla začeti s polemiko, ki bi tako in tako bila brez smisla, ker je omenjeno društvo med tem izbralo novo upravo, ki se je na SALUK-ov apel za pomoč Halozam izredno pohvalno odzvalo. Zato Sl. dr. Perth izrekam, kot "mati" SALUK-a, globoko zahvalo in prisrčne čestitke za skoraj neverjetno širokogrudnost.

Z najboljšimi željami Vam in vsem Slovencem pošiljam tople pozdrave.

Pavla Gruden
Pavla Gruden

Pomoooč!

29.12.89. Kalgoorlie.

Dragi mi Lojzek!

Oglašam se Vam iz 'buš-a', torej iz Kalgoorlie-a in Vas prisrčno pozdravljam.

Tudi jaz Vam čestitam za ta lepi list, ki se imenuje Konjiček. V tem lahko marsikaj izvemo in čitamo imena ljudi, ki živijo tako daleč od domovine, kakor tudi jaz.

Rada bi preko tega glasila pozdravila par oseb, če slučajno živijo kje v Avstraliji. Pred kakimi 30 leti smo delali skupaj v 'Elektrokovini' v Mariboru. Nisem jih več srečala ali videla, sem pa zvedela, da so odšli v daljno Avstralijo.

Žal mi je, da se ne spominjam več vseh njihovih priimkov. Eden je bil Zajc Milan, ki je delal v leteči kontroli strojnega parka. Druga je bila Paula, ki je delala v oblačilnici. In tretja, Tončka, je delala na avtomatih vijakov.

Podatki so sicer skromni, morda jih pa kdo od bralcev tega lista le pozna! Pozdravljam tudi mojega daljnega sorodnika MURSEC-a, ki živi nekje v Viktoriji in HREN Frančeka, ki je bil doma iz Male Zinice/Barbara. Vse te pozdravlja Marija MURŠEC, poročena Zelenik.

Jaz živim le kratek čas v tej novi domovini in imam strašno domotožje. Želim si, da bi živela nekje v Perth-u. Tam precej naših rojakov in kaj je najvažnejše, tam imajo lep slovenski klub. Lahko bi ga obiskala, če me stiska pri srcu in slišala bi našo prelepo slovensko besedo. Potem bi šla z lahkoto domov, ko bi preživela nekaj časa med svojimi rojaki.

Tako, dragi Lojzek, Vam pa želim še mnogo uspeha z glasilom za Slovence, ki iščejo medsebojne stike. Naj nas Konjiček še dolgo seznanja z novicami, pesništvom, pripovedkami in šalami. To želi Vam in sebi Marija Zelenik.

Srečno in zdravo novo leto 1990. Sicer je že malo pozno, pride pa iz globočine srca. To Vam želi Marija iz 'buš-a' !! xxxxxxxx Marija Zelenik.

Pozdravite tudi Marijo in Lojzeka Colja, tako kot vse Slovence!

Prilagam \$10.- za naročnino Konjička.

Če kdo od bralcev Konjička omenjene osebe pozna ali celo ve kje se nahajajo, prosim obvestite go. Marijo Zelenik na naslovu: 26 Buller st, Kalgoorlie 6430 W.A. *e*

%%%%%

Cilka Žagar, N.S.W.

Z L A T O P R A V I L O

Ves svet je postal ena vas, eno tržišče, eno smetišče.

Vse meje so odstranjene, ko veter veje in širi zastrupljene pline in radioaktivne strupe, ko se luknja v ozonu naše atmosfere veča; ko se širi pustinja in krčijo gozdovi, ko se veča število ljudi in manjša število vsega drugega življenja, ko postajamo vse bolj številni in vse manj srečni.

Ena sama vas smo, ko industrija povzroča kislinski dež za tiste, ki uživajo sadove industrije tako kot za tiste, ki se borijo za vodo in kruh.

Odpadki naprednega sveta bodo izposrinili napredne ljudi, iskali bomo pribežališča v čistem okolju in to okolje civilizirali. Iščemo nedotaknjene reke, gozdove, nedosegljive vrhove.

Koka kola je enaka po vsem svetu. Celo zid med zahodom in vzhodom je padel pod pritiskom nove svetovne kulture.

Eno vas imamo, eden drugega krivimo, ker jo uničujemo. Rabimo svetovno vlado, da bo skrbela za varnost te naše svetovne vasi.

Nova vlada bi morala sloneti na starem, zlatem pravilu: ČESAR NE ŽELIŠ SEBI TUDI DRUGEMU NE DELAJ. Le tako bi morda lahko rešili skupne gozdove, vode, zrak, zemljo, življenje. Pravila iz naše mladosti ne veljajo več. Strah nas je. Če bomo živeli kot zdaj živimo, naši vnuki ne bodo mogli živeti.

Svet je skupna delavnica in tržnica. Primer: Deli avtomobila so narejeni po vsem svetu in sestavljeni kjerkoli je delovna sila najcenejša. Kupci imajo podobne okuse, iste stvari hočejo.

V tekmi za dobrinami človeških rok uničujemo vse dobrine, ki so nam hile dane zastonj; te dobrine so bistvene za naš obstoj. Se bomo ljudje sami uničili z lastno lakomnostjo?

Še seksualno življenje je postalo nevarno. Svetovna zdravstvena organizacija predvideva, da bodo ob koncu tega tisočletja na milijone žrtev AIDSa, kajti tej zahrbtni bolezni včasih vzame deset let, da se pokaže na dan. Eksplozija seksualnih bolezni je seveda rezultat ogromnih sprememb v družbeno-družinskem načinu življenja. Zavrgli smo pravila iz preteklosti prej, kot so nova pravila bila preizkušena in sprejeta. Brzina, s katero sprejemamo spremembe, je kot hudournik. Kanali ne sprejemajo vode, voda neusmerjena teče, pobira kaj je na poti in hiti naprej. Mnoge nemočne vzame seboj in jih potopi. V želji, da bi bili moderni, med prvimi, pogosto ravnamo neprevdarno.

Rešitev naše vasi je v nas samih. Rešitev je v zlatem pravilu.

Državne meje postajajo vse manj pomembne v ekonomski politiki bodočnosti.

Kakšna bo nova generacija? Razviti narodi zmanjšujejo število otrok, med tem pa prebivalstvo v nerazvitih državah raste. Primer: Trenutno je v Belgiji 16% starih manj kot 15 let, med tem ko je v Keniji polovica prebivalstva mlajših od 15 let.

V Ameriki predvidevajo, da bo ločitev staršev prizadela polovico ljudi predno bodo stari 18 let. V zadnjih desetletjih je družina kot osnovna ustanova družbe bila najbolj prizadeta.

Razpad rimskega imperija, pravijo, je povzročil razpad družine. Pravila za življenje so še vedno potrebna in družina le tista, ki ta pravila preda iz roda v rod. Tudi za ohranitev družine velja še vedno zlato pravilo: Ena vas smo, ena kultura, ena družba. To zlato pravilo je primerno za vse!

%%%%%%%%%

Če piše Štajerc pismo Štajercu!

Nekdanji štajerski pozdrav

Pismo sem seveda dobil jaz, iz Sydneya. Tukaj je nekaj izvlečkov... Pa tudi Maks Namestniku hvala za poslanih \$20.--. Če me spomin ne vara, sva bila pred leti znanca v Italiji v taboriščih Aversa in Capua... Tebi kot uredniku je lahko, oz. najlažje od vseh urednikov na svetu. Nimaš bosa nad seboj, nikomur nisi odgovoren za pisanje razen svoji vesti, in nimaš finančnih težav. Če ti naročniki ne dajo dovolj, pa sežeš v svoj žep in stvar je končana brez posebnih skrbi ali glavobola. In svojega žepa si sam gospodar. Dopisnikom ne daješ honorarjev, pri izdaji nimaš nikogar da bi ti pomagal delati in bi ga moral plačati, vse narediš sam in mirna Bosna. In mirno spiš! Vidiš, to je najlepši hobby oz. kakor pravimo - Konjiček. In takega Konjička imaš ti, blagor ti!

(V nekaterih krajih še danes v uporabi)

Imej se dobro in s prav lepim štajerskim pozdravom

»auf biks, čreva na plot!«

P.S. Pisal je urednik uredniku!

%%%%%%%%%

Janezek je z mamico in očetom sedel pri kosilu. Jedli so fižol s kislim zeljem in zraven grizljali vsak svoj kos kruha. "Kaj pa meso? Že deset dni ga nismo jedli", je vprašal Janezek. Oče ga je grdo pogledal in že hotel začeti s tistim "ti presneti mulc...", pa se je samo odkašljajal: "Veš sine, plače so čedalje manjše, se pravi, da standard pada, cene rastejo, pa nam zmanjka denarja za meso, ki je drago". Ob tem se je očetu zmračilo čelo in v obraz je postal jezno zelen. Pa je Janezek napisal v rdeči zvezek: STANDARD PADA, CENA RASTE, ATA ZELEN! (se nadaljuje)

Prvi zgodovinski vir, ki posredno omenja ustoličevanje karantanskega kneza že za leto 750, je latinsko pisana CONVERSIO BAGOARIORUM ET CARANTANORUM, to je spomenica o spreobrnjenju Bavarcev in Karantancev, neznanega solnograškega duhovnika iz leta 871. Njen pisec pravi, med drugim:

Večina zgodovinarjev se strinja v sodbi, da je z navedenim poročilom o izročitvi oblasti novemu knezu po ljudstvu mišljen že tudi obred na knežjem kamnu, kot na njej opisujejo kasnejša poročila. Nekateri, kakor Puntschart, Goldmann, Graber ali Jaksch, pa ustoličevalni obred povezujejo s pokristjanjenjem, s čimer mu očitno hočejo dati nemški značaj. Ker so deželo pokristjanili misijonarji z Bavarske, naj bi bil potemtakem bavarski, t.j. nemški, tudi sam ustoličevalni obred, če bi zares postal šele s pokristjanjenjem. Ob smrti kneza Boruta in z nastopom Gorazda pa se pokristjanjenje šele začne. Če so Karantanci Gorazda napravili za vojvodo, so ga morali torej na nek način ustoličiti. In to prav na kamnu, ki je predzgodovinski kakor tudi že starokrščanski simbol Boga. Če bi šele misijonarji uvedli kamen, potem ga ne bi samo v Karantaciji, kakor smo že omenili, temveč tudi drugod. Kot iz nadaljnjih izvajanj tega spisa izhaja, pa je moglo le pokristjanjenje dokončno izpopolniti ustoličevalni obred do samega vrhunca krščanske simbolike.

Druga posredna omemba je (latinsko) pismo, ki ga je cesarski notar Burkhardt pisal opatu Nikolaju iz Siegburg-a leta 1161; v njem poroča o svojem poslanstvu v Oglej, Solnograd in do Ogrske ter omenja med drugim tudi nastop koroškega vojvode Hermana Spannheima (1161 - 1181): Ko je med tem dospelo pismo z dvora, sem brez odlašanja ustoličil (intronizau) brata umrlega vojvode na sedež vojvodine Koroške, ob navzočnosti patriarha, solnograškega in drugih številnih knezov.

Navedbe v prvi osebi (sem ustoličil) gotovo ni umeti dobesedno. Očitno je cesarski notar le sporočil cesarsko imenovanje, ki je bilo potrebno, da se je obred ustoličenja izvršil. Ustoličevalec pa je bil že tedaj svoboden karantanski kmet, saj približno le deset let zatem omenja minorit pridigar Bertold iz Rezna (Regensburg) pravico koroškega vojvode, da pride v kmečki obleki na cesarjev dvor; ta pravica pa pomeni, kot se kasneje pokaže, da pride vojvoda pred cesarja v noši ljudstva (celo s klobukom na glavi), čigar glavar je. To se ujema s kasnejšimi opisi obreda, v katerem nastopa kmet-ustoličevalec. Kmečka obleka vojvode pred cesarjem bi sicer ne imela nobenega smisla, tudi v poročilu minorita Bertolda.

Pa tudi omenjeni "sedež vojvodine Koroške" (in sedem Karinthani ducatus) v notarjevem poročilu je lahko samo Knežji kamen. Zato govori navedba "ustoličil" (intronizau), ker se je ustoličenje vršilo zmeraj le na kamnu in ne na Vojvodskem stolu, simbolu vladanja, podeljevanja fevdov in sodstva. Vendar ne podelitve oblasti, t.j. ustoličenja.

Opise ustoličevalnega obreda najdemo v treh osnovnih zgodovinskih virih, ki so v bistvu samostojni, neodvisni eden od drugega: Švabsko ogleдалo (Schwabenspiegel), nemška pravna knjiga, v kateri se nahaja vrinek o pravicah koroškega vojvode, nastal ok. 1275; Otokarjeva kronika (Ottocari Chronicon) o ustoličenju Majnarda Goriško-Tirolskega za vojvodo koroške (1286), napisana nemško ok. 1306; Knjiga resničnih zgodb (Liber certarum historiarum) opata Janeza Vetrinjskega (Johannis Victoriensis), s poročili o ustoličenju vojvode Majnarda (1286), Otona Veselega Habsburga (1335) ter Albrehta Hromege Habsburga (1342), napisana latinsko ok. 1342.

Kasnejša poročila o ustoličevanjih so v bistvu povzetki iz prvih osnovnih in sicer: Avstrijska kronika 95 gospostev (Oesterreichische Chronik von der 95 Herrschaften), napisal Stainreuter konec 14 stol. - Avstrijska kronika (Chronicon Austriacum) T. Ebendorferja iz srede 15. stol. - De Europaknjiga S. Piccolominiya iz leta 1458 - Koroška kronika (Chronicon Carinthiacum) J. Unrest-a, s konca 15 stol. - Poročilo deželnihi stanov 1564.

Razen Ebendorferja in Piccolominiya so ta poročila napisana v nemščini.

Opis Janeza Vetrinjskega je v nadrobnostih, v primeri s Švabskim ogleдалom, nekoliko natančnejši, vendar se obe poročili medsebojno dopolnjujeta.

Ustoličevalni obred izraža po svojem bistvu značilnosti srednjeveškega pojmovanja. Po tem pojmovanju je pravni red, po katerem je ljudstvo tedaj

živelo, odraz božje volje in božje ureditve sveta. Vladar je imel dolžnost braniti pravo, ki je bilo nad vladarjem in nad ljudstvom. Dejstvo, ki je posebne važnosti za razumevanje vrinka o pravicah koroškega vojvode v Švabskem ogledalu. Enako tudi pri Otokarju in Janezu Vetrinjskem. V poročilu slednjega se to še posebej izraža v kmetovem vprašanju, namenjenem vojvodi: "Ali je častilec in branilec krščanske vere?"

Vendar pa okolnost, da je srednji vek pojmoval oblast kot božjo stvar, v ničemer ne nakazuje porekla ustoličevanja. Kot že omenjeno, je moral knežji kamen obstajati pred pokristjanjenjem, sicer bi se nahajal vsaj še pri katerem tedaj pokristjanjenih narodov. Ustoličevalni obred sam izkazuje prav tako prvine, ki jih srečamo že v predkrščanskem času. Toda ožarjene so s tako močno krščansko mistiko, svetopisemsko vsebino, v tako zvišeni obliki, da se z njimi ne morejo primerjati načini kronanja in ustoličenja po drugih kraljestvih in kneževinah, katerih vladarji so politično in vojaško prekašali kneze Karantanije.

Ustoličevalni obred se je v takšni obliki razvil nedvomno že pred letom tisoč, ko je še izžarevala zgodnjekrščanska mistika. Zatem že prevlada srednjeveška, ki ustvari nove simbole.

Toda zgodnje krščanstvo je prevzelo tudi antično grško-rimsko simboliko ter ji dalo krščanski pečat. Ta antična pokristjanjena simbolika je bila zelo razširjena tudi po slovenskih predelih, kakor nam kažejo najdbe v grobovih znamenite ketlaške kulture, značilne za Karantanijo (8.-11. stol.). Na uhanih in obeskih iz teh grobov se nahajajo znaki kot Jagnje Božje, križ, cvet lilije, panter, golob, orel številne rozete. V cerkvenem stavbarstvu prevladuje način gradnje po vzorih Ogleja, tudi severno od Drave. Kamen z dvema panterjema na straneh drevesa življenja, ki držita v prednjih tacah rog izobilja (cornucopie), se nahaja vzdignjen še danes nad glavnim vhodom v cerkev Gospe Svete. Predkrščanski simbol roga izobilja, iz katerega se vsipa cvetje in sadje, je bil v zgodnjem krščanstvu simbol križa, ker ta nam bo prinesel blaženost, srečo, t.j. raj.

Kljub temu pa obred karantanskega ustoličenja ne kaže potez antične simbolike, zajete v zgodnje krščanstvo. V njem so prisprodebe, ki se skoraj povsem skladajo s svetopisemskimi prilikami. Postavlja se zato vprašanje, odkod izhaja edinstvena simbolika ustoličevalnega obreda, če nima vzora v obredu kronanja in ustoličevanja pri sosednih kraljestvih in kneževinah, kakor tudi ne v antični simboliki zgodnjega krščanstva? Preden odgovorimo na to vprašanje, se mora nadrobneje razčleniti sam ustoličevalni obred.

Zaskrbljene matere pri Stanovniku

Matere slovenskih fantov, ki služijo JLA na Kosovu, so izročile peticijo

LJUBLJANA, 2. februarja - Delegacija mater slovenskih vojakov na Kosovu je danes obiskala predsednika predsedstva Slovenije Janeza Stanovnika in mu izročila peticijo. Predsednik Stanovnik je z razumevanjem poslušal zaskrbljene matere. Zagotovil jim je, da bodo vsaj redno obveščene o tem, kje so njihovi sinovi, in da jim bo omogočen reden stik z njimi.

»Smo delegacija obupanih mater slovenskih otrok, ki služijo vojaški rok na Kosovu. Zaradi nastalih razmer, ki so na robu državljanske vojne, so naši otroci in mi z njimi pod močnim pritiskom, ki lahko pusti trajne posledice. Komunikacije z našimi sinovi so skoraj onemogočene, informacija o tem, kje so in kaj se z njimi dogaja, so pomanjkljive ali pa jih sploh ni.

Zato od predsedstva SR Slovenije zahtevamo, da doseže premik naših otrok s Kosova na ozemlje SR Slovenije ali SR Hrvaške,« je rečeno v peticiji.

M. K.

Gangsterska zgodba iz hajduške optike

DIMITRIJ RUPEL, SDZ, za Delo:
»Zgodba, ki jo je včeraj v Beogradu povedal gospod Petrov, je zmes gangsterske zgodbe in hajduške epike. Šlo je za okroglo mizo na čičaški konvenciji ameriške slavistične zveze z naslovom »Ustavne spremembe v Jugoslaviji«. Na okrogli mizi so sodelovali Bob Hayden, Charles Jelavich, Dennison Rusinow in Ivan Andrejevich. Bob Hayden je - bilo je v novembru 1989 - postavil tezo, da slovenski amandmaji, predvsem pravica do odcepitve, pomenijo konec Jugoslavije. Andrejevich je našteval nove stranke iz Slovenije in Hrvaške. Jelavich je navzoče občinstvo (profesorjev ni bilo tisoč, ampak le sto) prosil, naj postavlja vprašanja. Tako sem prvi prosil za besedo in vprašal: prvič, zakaj Bob Hayden ni obravnaval nove srbske ustave, ki je dejansko porušila ustavo 1974 (mislim na odpravo avtonomije Kosova in Vojvodine); drugič, zakaj je Bob Hayden obravnaval le izbrana mesta iz slovenskih amandmajev, izpustil pa je določilo o političnem pluralizmu; tretjič, Andrejevicha sem vprašal, kako si razlaga dejstvo, da razen v Sloveniji in na Hrvaškem v Jugoslaviji oz. v Srbiji ni opozicijskih strank; četrtič, na koncu pa sem vprašal, če bi bilo mogoče v bodoče k taki okrogli mizi povabiti tudi kakšnega Slovenca, če pa že ne Slovenca, pa vsaj nekoga, ki je poročen s Slovenko (Hayden je namreč poročen s Srbkinjo). Navzoči so se ob tem zabavali, nakar so nastopajoči odgovarjali na moja vprašanja. Nihče ta dan ni žvižgal, saj v ZDA ob takšnih priložnostih ne žvižgajo. Seveda imam za to priče: ne le Američane, ampak tudi Slovence, ki so se udeležili konvencije.

Nato je vstal Saša Petrov, se obrnil k meni in mi predaval o zatiranosti Srbov. Izjavil je, da se je demokracija v Jugoslaviji začela na Francuski 7, kjer je sedež srbskega pisateljskega društva. Imel je torej dolgo predavanje, ki je bila polemika z mojimi vprašanji. Predsedujoči je opozoril, da nastop Petrova ni bil korekten, saj se ni držal procedure. S Petrovom nihče ni hotel polemizirati, niti jaz ne, ker je bil njegov govor pod vsako akademsko ravni. Bistvo stvari je bilo pač v tem, da Petrov ni mogel zanikati temeljne ugotovitve, da v Srbiji ni demokracije, ampak je avtoritarni režim.

To, kar je Petrov včeraj izjavil v Beogradu, je torej običajna laž, ki je zadnje čase značilna za srbsko politično in žal tudi intelektualno prizršice: kar je belo, postane črno. To je isto, kot če Milošević trdi, da so mitingi v Srbiji enaki dogajanju na Češkem in na Poljskem.

IZ "DELO" 3-2-1990

POTRČ ODGOVARJA LESJAKU

Naslednjič naj pride na sejo tudi sindikat

Hitva za pripravljenost za sodelovanje pri snovanju zamišli o pogojih za konstituiranje in začetek delovanja skupščine SR Slovenije novega sklica.

Pri povabilu za razgovor ni šlo za spodrslijaj. Poznali smo vaše opredelitve, ki jih sami navajate v pismu, in povabili politične organizacije. To smo storili posebej iz razloga, ker nameravamo v izhodiščih za začasni poslovnik oblikovati predvsem poglede in možne rešitve za konstituiranje skupščine, ne pa urejati vprašanj, ki jih vi kot prednostna za sindikate navajate v pismu. To pa ne pomeni, da nimamo interesa, da pri tem sodelujete tudi vi. Prepričan sem, da temu ne bodo nasprotovali niti na razgovor povabljeni predstavniki političnih organizacij, ki so sami na tem sestanku predlagali, da povabimo k sodelovanju tudi predstavnike samoupravne skupnosti madžarske narodnosti.

Vabimo vas torej, da do petka, 9. 2. 1990, predlagate svojega predstavnika v skupino za pripravo možnih izhodišč začasnega poslovnikarja.